

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення зміни до статті 15 Закону України «Про дорожній рух» щодо удосконалення правового регулювання видачі посвідчення тракториста-машиніста»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Чинна редакція статті 15 Закону України «Про дорожній рух» комплексно визначає загальні засади допуску громадян до керування транспортними засобами, включаючи вимоги до віку, стану здоров'я, підготовки та порядку складання іспитів.

Разом із тим, незважаючи на наявність положень щодо підготовки трактористів-машиністів та діяльності відповідних органів контролю, зазначена стаття закону не містить чіткої імперативної норми, яка б прямо визначала документ, що підтверджує право на керування тракторами та самохідними машинами, сільськогосподарською технікою та іншими механізмами, правовий статус посвідчення тракториста-машиніста та уповноважений орган, відповідальний за його видачу.

Як наслідок, відповідне регулювання фактично здійснюється на підзаконному рівні, що не повною мірою відповідає принципу верховенства права, не забезпечує уніфікованого правового підходу до регулювання схожих процесів, ускладнює правозастосовну практику та знижує рівень юридичної визначеності для суб'єктів агропромислового комплексу.

Крім того, в умовах активної цифровізації державних послуг в Україні, зокрема розвитку Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, існує об'єктивна потреба у створенні правових підстав для впровадження посвідчення тракториста-машиніста в електронній формі, яке матиме рівну юридичну силу з паперовим документом.

Зазначене не може бути досягнуто без визначення процедури видачі посвідчення тракториста-машиніста на законодавчому рівні.

2. Мета і завдання прийняття акта

Метою та завданнями даного законопроєкту є закріплення на законодавчому рівні правового статусу посвідчення тракториста-машиніста, визначення органу, що здійснює його видачу, встановлення загальних засад порядку отримання такого посвідчення, а також створення правових підстав для впровадження посвідчення тракториста-машиніста в електронній формі.

3. Загальна характеристика і основні положення проєкту акта

Законопроєкт передбачає доповнення статті 15 Закону України «Про дорожній рух» новою частиною десятою такого змісту:

«Право на керування тракторами, у тому числі саморобними, а також самохідними сільськогосподарськими, меліоративними і дорожньо-будівельними машинами, сільськогосподарською технікою та іншими механізмами підтверджується посвідченням тракториста-машиніста, яке видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю)

в агропромисловому комплексі, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.».

Крім того, у прикінцевих та перехідних положеннях законопроекту передбачається, що Кабінет Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності законом забезпечить впровадження посвідчення тракториста-машиніста в електронній формі з використанням Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, у тому числі його мобільного додатка, яке матиме однакову юридичну силу з посвідченням тракториста-машиніста, оформленим на бланку.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання

Сфера правових відносин, у якій пропонуються нововведення, регулюється Конституцією України, Законами України «Про дорожній рух», Постановою Кабінету Міністрів України від 2 квітня 1994 р. №217 «Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчень тракториста-машиніста» та деякими іншими нормативно-правовими актами.

Пропонується внесення змін до Закону України «Про дорожній рух», що буде достатнім для досягнення цілей, визначених законопроектом.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не вимагатиме додаткових витрат із Державного бюджету України та/або інших бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Прийняття проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 15 Закону України «Про дорожній рух» щодо удосконалення правового регулювання видачі посвідчення тракториста-машиніста» сприятиме підвищенню правової визначеності, уніфікації державного регулювання у сфері допуску до керування технікою та створить правові умови для подальшої адаптації законодавства до сучасних цифрових інструментів (впровадження посвідчення тракториста-машиніста в електронній формі з використанням Єдиного державного вебпорталу електронних послуг).

Народний депутат України

Сергій ГРИВКО

« ___ » _____ 2026 року

